

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsako leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsako leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od stitistopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

III. seja dne 17. junija t. l.

Danes se je začelo zadnje zasedanje deželnega zbora v tekoči njegovi šestletni dobi.

Kako dolgo bo trajalo zasedanje, se še ne ve. Posebne predloge, večjega pomena, v tem zasedanju bržčas ne pridejo na vrsto. Največkrat vsled tega, ker se dalekosežnejše predloge iz naravnih ozirov na prihodnji deželni zbor ne postavljajo na dnevni red deželnega parlamenta, kadar je njegova doba že skoro potekla. Deželni zbor se bo bržčas omejil na rešitev tistih nalog, ki so neodložljive, v prvi vrsti na rešitev gospodarskih zadev.

Današnji seji deželnega zbora je predsedoval deželni glavar pl. Detela. Vlado je zastopal deželni predsednik baron Hein.

Deželni glavar pl. Detela je otvoril sejo, na kar je bil prečitani in odobren zapisnik zadnje seje. Glavar je naznanil, kateri poslanci so svojo odsotnost opravičili, in je zbornica poslancu Murniku dovolila dopust za celo zasedanje.

Došle vloge in peticije so se odkazale pristojnim odsekom. Peticij je došla cela skladalnica. Oča Schmerling je dobro računala, ko je naložil deželnim zborom, hoteč podvezati njih prostost gibanja, vse polno tacihi stvari, v katerih se morajo vtopiti.

Po naznanilu došlih vlog je deželni glavar pretrgal sejo, da so se stranke domeni le glede volitev v odseke. Izvoljeni so bili:

V upravni odsek poslanci: Božič, dr. Tavčar, Lenarčič, Šubic, Jelovšek, baron Lichtenberg, Luckmann, baron Rechbach, Ulm, Povše, Pakiz in Zelen.

V odsek za letno poročilo poslanci: Kušar, Klein, Košak, Schweiger, Ažman, Ulm, Wurzbach, Lenkh in Lenarčič.

V finančni odsek je bil na mesto posl. Luckmanna, ki je odložil mandat za ta odsek, izvoljen posl. vitez Langer.

Poročila, ki jih je predložil deželni odbor, so se odkazala pristojnim odsekom.

Koncem seje je bil podan nujni predlog zastran podpore pogorelcem v Kropi. Predlog je utemeljeval posl. Ažman. Posl. baron Schwegel je predlagal, naj se stavljeni predlog odkaze finančnemu odseku, da o njem kar najhitreje poroči. Temu se je ugodilo.

Prihodnja seja bo v petek ob 9. uri dopoldne.

V Ljubljani, 17. junija.

Cesar v Pragi.

Peterburške „Novosti“ se bavijo s posetom cesarja v Pragi in vidijo v tem dejstvo, da se je na Dunaju začela politika približevanja Čehom. Ta izprememba v notranji politiki Avstrije ni samo slučaj, nego so jo izzvale razmere. V interesu Rusije je, da ohrani Avstro-Ogrska svojo popolno samostojnost, ter da se njena državna organizacija utrdi z novimi, plodonosnimi reformami. Avstro-Ogrska s svojo mednarodno nalogo je najboljša obramba proti pangermanizmu. S tega stališča so neprestani klici čeških poslancev po formalni zvezi med Avstro-Ogrsko in Rusijo docela razumljivi in opravičeni. — Poljski listi takisto vidijo v posetu cesarja znak nove politične ere v Avstriji. „Dziennik Polski“ piše: Poljski narod, ki se mora za svoje narodne pravice boriti v tisočkrat slabših razmerah kot naši češki bratje, zna ondi, kjer se gre za narodno misel, za idejo, molčati o lastnih interesih. Zato pošiljamo — vse prepire na strani puščajoč — svojim bratom ob Vltavi srčno željo, naj se uresniči tudi njihove narodne aspiracije in naj doživijo zaželjeni trenotek, ko bode stara krona sv. Vavla krasila glavo češkega kralja!

Trozveza in Italija.

Italijanski zunanji minister je bil kot poslanec velik nasprotnik trozveze ter je imel l. 1891 znamenit govor proti zvezi Italije z Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Sedaj pa misli Prinetti docela drugače. Z najnapetnejšim pričakovanjem se je sprejel v zbornici Prinettijev govor, v katerem je dejal, da so se razmere izpremenile, in da je trozveza svoj mirovni namen dokazala. Dejaj je tudi, da Italija s Francijo ne more imeti intimne zveze, ker se to ne strinja s trozvezo, ki je dala italijanski politiki trden temelj ter je najmočnejša opora evropskemu miru. Glede Albanije je podal minister prav pomirljivo izjavo, da ostane vse neizpremenjeno, in da so zveze z Albanijo le trgovaške in obrtne.

Reforme v Rusiji.

Šolstvo in časopisje v Rusiji dobi važne reforme. Pod predsedništvom naučnega ministra Vanovskega ima posebna komisija seje glede učnega načrta srednjih šol. Car sam je naročil bistvene izpremembe. V komisiji je svobodomiseln učenjak akademik Pipyn, člen „Vestnika Evrope“. Nadejati se je, da se izvršijo nove šolske reforme v duhu napredka in svobode. Tudi časopisju se podeli zopet večja svoboda ter se zlasti poskrbi, da se veliki in važni listi radi malenkosti ne zatarejo.

Vojna v Južni Afriki.

Ali se vršé mirovna pogajanja ali ne? Poročila si glede tega vprašanja tako ugovarjajo, da ni možno reči, kaj je resnica. „Morning-Post“ je prinesla iz Bruslja brzo javko, da se je dr. Leyds, transvaalski poslanik, izjavil, da se ni nadejati še tako kmalu konca vojne. Nova mirovna pogajanja se niso niti začela, je dejal Leyds. Vojna se bo nadaljevala, dokler ne zmaga Buri ali dokler ne bodo uničeni docela. Zadnje izgube Burov nikakor niso tako velike, kakor trdijo angleška uradna poročila. Gospa Botha ni pooblašena za no-

beno politično misijo. Novih informacij o vojaškem položaju v Južni Afriki ni, le o novih izgubah moštva poročajo angleški listi, iz česar sledi, da se vršé neprestano manjše praske. Večjih operacij pa ni. General Blood je s svojimi operacijami na vzhodu Transvaala prenehal. Botha je izjavil vse njegove poskuse prav tako kakor Frenchove. Bothov oddelek ima utrjeno stališče med železnico v Delagoo in v Natal pri Blaauwenbanki nedaleč Ermela, večina Burov pa prezimuje v Buschveldtu. V Južni Afriki imajo namreč sedaj že zimo. Tudi v Kaplandiji mora biti pod Kruitzingerjem, Herzogom i. dr. dokaj Burov, ker pada toliko Angležev. Buri pa so še na zahodu Oranja ob progi Kimberley-Balwayo, od Jacobsdala preko Mafekinga, potem ob meji Natala v jugovzhodnem Transvaalu in končno v najbližnji bližini Johannesburga in Pietersburga, kjer stoji baje Dawet s 1000 možmi na hribih Gaterandskih, južno od železnice Krügersdorfs-Potschefstroom. Tako teče vojna dalje, in konca še ni videti! Ali vsak teden velja Anglijo ta vojna okoli 40 milijonov kron ter okoli 700 ubitih, ranjenih ali obolelih vojakov!

Dopisi.

Iz Borovnice, 13. junija. Poročali smo že zadnjič, kake nezakonitosti se vršé pred občinsko volitvijo.

Danes so se vršile tu občinske volitve, pri kateri se je zopet pokazala klerikalna garda, kaka da je, koliko politične sposobnosti ima, in s kakimi sredstvi delujejo. Pod žegnano haljo je pač vse dovoljeno. In celo naš, sicer miroljubni župnik, se je — menda od dolgega časa — pobrigal, da pridejo ljudje do spoznanja. Ta gospod se je dosedaj pač izkazal kot dobrega duhovnika, ali rad bi se gotovo povpsel višje, si nabral političnih latorik, rad bi se prikupil škofu, ki mu je gotovo ob priliki zadnje

verjel, da Končnik poziva cerkvenika, naj vrže Albinu opeko na glavo, da cerkvenik pri tem pade doli iz lin, kjer je nekoliko prej zvonil in da Končnik, ki je kriv njegove smrti, nima družih besed, kakor: „Mihec, ti imaš zadosti! Kosala se ne bova midva več, ne pri oni puncu tamle, ne pri kaki drugi!“ — Dve „Tržačanki“ prideta slučajno v vas, kjer živi Rezika, in Albin se zaljubi v Brigito, Končnik pa v njeno mater. Rezika ostane sama. Tekmec Končnik zapelje iz hudobnosti Albina v igro in tatvino, Meta, Rezikina mati, pa si vzame kar nakrat nekega norca in postopača Jožka v hišo. Rezika se vsled tolike pokvarjenosti svojih znancev umakne od doma in gre v Trst služiti. Ker je tako lepa, jo zasleduje marsikdo, tudi njen gospodar, a Rezika ostane krepkasta. Njen gospodar ji ponuja zlate uhane, ali ona mu vendar uide četudi se ji pozneje ona dva uhana še vabljivo bliščita pred očmi. Ta moment je menda proti pisateljevi volji za nedolžnost Rezikino kaj malo laskav. Strašno žalostno za dekleta, kateri so že uhani nevarnost in izkušnja! Rezika ni niti gladna, niti raztrgana, gospodar ji ne ugaja, a vendar govori pisatelj o izkušnji in nevarnosti. Že navadnemu dekletu bi ne prišlo niti izdaleka na misel, da je neumna, ker se ni prodala za uboge uhane, kaj še le Rezika, temu nedolžnemu in čistemu angelju?!

(Konec prih.)

LISTEK.

Z viharja v zavetje.

Roman, spisal Fr. Malograjski*)

Obsežen roman, katerega nam daje letos „Slovenska Matica“, bi imel biti nekak „Gegenstück“ Govekarjevega romana „V krvi“. Sicer bi to ne bilo tako zelo težko doseči. Govekar je pač zajel snov iz drugega vira, njegova junakinja je vznikla iz nečistega vzduha mestne pokvarjenosti in revščine, in dogodki se dosledno razvijajo in logično stopnjujejo in so razredani s tako neodoljivo silo, da slutimo že v naprej, kje in kako konča glavna junakinja romana. Tu mora priti do skrajnosti; podedovane lastnosti, vsa odgoja in razmere same to odločno zahtevajo. Ko prečitamo roman, čutimo skladnost med osebami in dejanjem, konec je utemeljen s tem, kar leži v osehah samih, facit bi bil isti tudi v drugačnih slučajih; če bi postala glavna junakinja čednostna, čitali bi to z nekim neverjetnim začudenjem. Logika, s katero izvaja Govekar v tem romanu vse verjetne posledice, je glavna vrhina njegovega dela.

Pri Malograjskem pa pogrešamo verjetnost; vse je že od začetka zidano na kaj negotovem, prisiljenem temelju. Pisatelj slika svojo glavno junakinjo, Reziko, tako

*) Zabavna knjižnica „Slovenske Matice“ leta 1900.

neverjetno nevedno, — nalašč ne rečem „nedolžno“, ker nevednost še ni nikaka zasluga, še manj pa zasluži ime nedolžnosti, — da se nehoté vprašujemo, kdaj smo neki videli take angelje na kmetih. Deklica na deželi, ki bo imela v par mesecih že 19 let, pa tako nevedna, je pravi unikum ali pa zelo — neumna in zabita. Njena mati Meta pripoveduje o njej: „Ko je spomladi Lukčevka na porodu umrla, se je jezila na babico, da je otroka ravno tja nesla.“ —

Kdor le malo pozna ljudstvo na deželi, bo vedel, da tam prav nič ne poznajo tiste umetne sramežljivosti in napačne pruderije, katera velja v gotovih krogih za čednost, čistost in nedolžnost, ampak smatrajo naravne stvari res za naravne. Pred otroci se skoraj ničesar ne skriva, posebno, ko vsaj malo odrastejo, govori se odkrito o vseh stvareh, otroci vidijo tudi že pri živini to in ono in nauče se, vse to promatrati z naravnega stališča, hladno in brez umazanosti, kar je vsekakor pametnejše, kakor s skrivanjem vznujati radovednost, in dajati neki tajan čar prepovedanim in tako skrbno prikrivanim dejstvom, ki so sama na sebi le resna, in pred katerimi bi morali imeti prej spoštovanje, kakor da jih uvrstimo med umazane stvari, o katerih sploh le kaj vedeti je že greh in sramota. —

Sicer je pa Rezika v začetku precej dobro očitana, ako odzvamemo nekaj sentimentalnosti, katere naša kmetaka de-

kleta nimajo. Osobito dobro je opisano tudi njeno razmerje s cerkvenikom, ki je seveda zopet kaj neverjetno lirčen in pesniški. Istina je, da se na žensko dušo napravi kaj lahko utis, ako se apelira na njeno sočustvo.

Njena mati je tip sebičnih starišev, katerih je pri nas več, kakor bi kdo mislil. Dala bi hčer Končniku zato, da se njej sami godi lepše in boljše. Jako resnična je nelepa poteza vseh mater, ki hvalijo svoje hčere snubcem, kako so pridne in dobre in nedolžne. To se hvalisa jako nenežno: „Ti ne veš, kakega otroka boš dobil!“ — prav kakor ponujajo na ulici: „Sveže pecivo, gospoda, sveže pecivo!“ Končnik opaža prav dobro: „Gledala si samo zato tako na svojo hčer, da bi jo dražje prodala.“

Bogati vdovec Končnik je dobra figura. Njegova bahatost je uprav tipična za naše petične može na deželi, ki se jako radi pobahajo, koliko imajo doma v skrinji.

Albin je precej meglen in jako brez značaja moč; nikdar prav ne ve, kaj hoče, o njem sploh ne vemo skoro drugega, da je zaljubljen v Reziko in ona v njega, da je prej v mestu skušal že mnogo ljubezni, da ni Bog si ga vedi kako skropulozen, a da je napram Reziki vendar polno spoštovanja.

Tako do polovice prvega dela je roman še precej verjetno razpreden, potem pa gre v galopu dalje v deželo slučajev, neverjetnosti in pretiravanj. Zakaj kdo bi

birme, marsikaj naročil, zatoraj nastopa in se sili v javnost. Pač naj bi ostal s svojo duhovitostjo in zgovornostjo le na prižnici in v spovednici, ker politika ni sa taka ušesa. Slavnostno je bil ob svojem prihodu v Borovnico sprejet, veseli smo ga bili in ga čislali, in obljubil je tudi, da se ne bo dvikal v občinske zadeve, kar ga sicer kot dušnega pastirja tudi prav nič ne briga, toda kje je sedaj tista dana beseda?? Svetujemo gospodu župniku, naj vendar ne sili v naše osredje, ker drugače res pridemo do spoznanja, da nam je drugače postopati. Česar župnik kot ud komisije ni mogel sam, izvrševal je naš sila prebrisani kaplanček, ki se je repenčil in napenjal vse moči, da bi kolikor mogoče volilcev spravil na svojo stran. V svoji strastni agitaciji bil je tako pozabljen in netakten, da se mu ni zdelo vredno, vzeti klobuka z glave; no ni imel časa, ker hitel je na vso moč in pobiral kimovcem in analfabetom listke, ter sam in lahko tudi po svoji volji prebral komisiji volilne može. Le to je nepostavnost, ampak dogodilo se je tudi, da so volilci volili dvakrat, ali da je klicani volilec kar pri odprtem oknu oddal svoj glas, ne da bi se bilo konstatovalo, je li dotični pravi volilec ali ne. Lahko si toraj mislite, kaka je bila komisija in vladni komisar, ki je dopuščal take nerednosti; v drugič zahtevamo uradnika, ki bode vsaj gledal na ugled in disciplino ter volitve v redu vodil.

Da pa nista zaostala tudi slavnoznani klerikalni štrebar Merkur in tisti glasoviti Švigelj, to se ve. Zadnji je navlaš prikrevsal iz bolnice, da je zopet pokazal svojo klerikalno strast in oliko. Merkurja pa smo videli že ves teden s Pegazom in platnom na glavi, kako je agitiral in zapeljivo obljubljal pijače, kar je seveda tudi pomagalo. Da pa je res klerikalna duhovitost velikanska, razvidimo iz tega, kake može so iztaknili kot prva v občini.

Prvi je oče Kusek, mesar borovniški, ki bi gotovo izrabil priliko, da bi spravljal v občinski pisarni svoje čike, da bo vsaj njegova mesnica brez njih. Blagor coklarjem!

Drugi kandidat za županski stol je Jurij Kržič, vulgo Prodovec, znani živinski mešetar; zgovoren je dovolj, da bode mehčal srca občinskim očetom, saj zna tudi mešetariti.

Le tako naprej! Živeli svedni Borovničani!

Gotovo se ti častiti možakarji, na čelu jim naša dva duhovnika, drže gesla: „Ego autem censeo, Borovnicam esse delendam“.

Mi pa kličemo: Quousque tandem, o kaplanček, Merkur, Švigelj, abutere patientia nostra“.

Upajmo na boljše čase. Coklar.

Iz Kroke, 14. junija. Iz k z d a r i l za pogorelce. Darovali so gg. Bončar, Ljubljana 4 vreče žemelj. Že izkazani. Schweiger, Leskovec 20 K, A. Stare, župnik 20 K, Jožef Jereb, župnik 7 K, dr. Jožef Lesar 10 K, dr. Tomo Zarnik 50 K, J. Meršolj, kapelan 10 K, dr. Iv. Kulavec 10 K, Karol Ceme, žup. 6 K, Ured. „Slovenca“ 70 K, Ivan Troha, Kamnik 4 K, A. Mladič, Postojna 10 K, Janez Saje nadučitelj 4 K, Ant. Fetich-Frankheim 2 K, Alb. Tavčar 2 K, Val. Schagnetti 2 K, M. Zarnik nadučitelj 20 K, rodbina Foerster 8 K, Jožef Verdir c. kr. poštni upravitelj 67 K 40 h, Ant. Ditrich nabral v hotelu Štrukelj 11 K, Anton Aškerc, urednik 5 K, J. Tavčar, Leše 25 K, Andrej Kmet, nadučitelj Cerklje obleke 5½ kg, J. Robič, Kranjska gora obleke 6 kg, Jan. Železnikar Ljubljana, manufakt. 5 kg, T. Rožnik — Selški župljani 37 K 12 h, P. Brežice 10 K, Iv. Baloh 2 K, J. Ogorelec, župan 1 K, S. Pogachnik 1 K, S. Punčah, nadučitelj 1 K Šmarje Sap. Fr. Žvan 20 K, Lovro Kristofič nabranih 26 K, I. Šafer, Duplje 10 K, Župnija Sela pri Kamniku 10 K, Župljani iz Ježice 50 K, Plahutnik kapelan 6 K, Uredništvo „Slovenca“ 120 K, D. Šetina izletniki na Krošljemem griču Vrhnik 6 K, R. Wapret, Maribor 10 K, Fr. Konšek Trojane nabranih 10 K, L. Javorski, Jesenice obleke 20 kg, ljubljansko učiteljsko 69 K omizje samcev pri Štruklju 35 = 104 K za učence pogorelcev po Fr. Gale učitelj Ljubljana. Hvala! Za odbor: Jos. Korošec.

Iz Rečice, 14. junija. (Učiteljsko društvo za Gornjegrajski okraj) zborovalo je dne 13. t. m. na prijaznem gričku Gorica blizu Rečice. Četudi vreme ni bilo posebno ugodno, zbrana nas je bila stara zanesljiva garda, seveda kimovcev in

mlašnežev ni bilo — pa teh je tako malo, da bi jih na prstih ene roke seštel.

Predsednik g. Terčak — Ksaverij je pozdravil navzoče člane in pa gosta: gospé Dedič in Kelec; gđo Wudler uč. ž. r. d. in gospoda Daleja. Obžaloval je, da se nekateri tovariši odtegnjejo skupnemu delovanju; toliko veselejši pojav je, da drugi složno postopajo in teh je pretežna večina.

Zapisnik zadnjega zborovanja se ni mogel prečitati, ker društveni tajnik gosp. Strmecki — Ksaverij ni bil navzoč. Oprostiti mu je njegovo odsotnost, kajti ima veliko posestvo oskrbovati in vrhu tega je njegova „boljša polovica“ boleha. Je pač križ, če ima kateri od nas duhomorne skrbi, potem seveda lahko pozabi na stanovske težnje.

Zapisnikarjem današnjega zborovanja se je izbral g. Šjanec — Gorica.

Prečitani so se došli dopisi, predvsem oni uč. društva za Gradec in okolico, glede skupnega delovanja za upeljavo našemu stanu prijaznega disciplinarnega zakona. Izrazila se je želja uplívati na razne korporacije, da kaj storijo v tem smislu. G. Klemenčič — Rečica je razmotrival temo: Dolžnost učitelja glede zdravstvenih razmer v šoli. Ker bode poročevalec ta referat priobčil v katerem naših strokovnih listov, se ne spuščamo v njegove podrobnosti, samo omenjamo, da ima dobro premišljena razprava marsikateri zlata vreden migljaj, ne le učitelju, ampak tudi starišem — vzgojiteljem.

Kot dodatek sta pripomnila še gosp. Kocbek — Gornjigrad in g. Kelc — Nova Štifta nekaj iz lastne prakse.

Sledilo je nato poročilo o zborovanju 13 skupščine „Zaveze“ na Bledu. Poročevalca sta bila delegata gg. Kocbek in Šjanec. Ta je razlagal o vsprejemu, zborovanju delegacije in glavnem zborovanju, v tem, ko je prvi omenjal o seji upravnega odbora in še marsikaj izza kulis.

Od našega društva so bili na Bledu 4 pravi člani in 1 podporni član.

Sprejel se je predlog, da se prične za naše liste agitacija, in da se naroči „Popotnik“ za vsako šolo, kakor tudi resolucija: Z ozirom na notico v „Slovenca“, v kateri se trdi, da je liberalno jungovsko učiteljsko gornjegrajskega okraja osnovalo „kmečko društvo“ izjavljamo, da nismo učitelji osnovali to društvo; pač pa smo pripravljeni podpirati to in vsako kmetom v resnici koristno napravo, bodisi društvo ali kaj drugega.

Kakor sta ta dva predloga bila so glasno sprejeta, tako tudi sledeči, katerega je predlagal g. Burdian: Učiteljsko društvo gornjegrajskega okraja, zbrano pri zborovanju, dne 13. junija 1901 izraža napram postopanju nekaterih nam neprijaznih oseb svoje največje ogorčenje, da isti zlorabljajo proti našemu stanu nevedne kmete, dotičnim kmetom in našemu stanu v škodo. V utemeljevanju te resolucije je predlagatelj omenil afero Praprotnik — Veninšek. Posestnik Veninšek je tožil velezaslužnega nadučitelja g. Praprotnika na dež. šolski svet. Ta je nato uložil tožbo proti Veninšku zaradi obrekovanja in razžaljenja časti. Pred sodiščem je Veninšek priznal, da niti vedel ni, kaj je v tožbi, ker je ista v njemu nerazumnem nemškem jeziku pisana, tudi ni mu niti znano, kaj je to dež. šolski svet itd. S solzimi očmi je prosil g. Praprotnika odpuščenja, češ, da je bil zapeljan k temu početju. Obžaloval je in preklical vse.

Naši nasprotniki so nas blatili in napadali po šolstvu in učitelstvu neprijaznih listih, ko so pa videli, da s tem nič ne opravijo, začeli so se zaganjati v naše prve može in v to se poslužujejo nevednega in nerazumnega ljudstva, isto podšuntajo, da nas tožari na višja mesta.

Kako se že pravi takim osebam, ki se sami ne upajo nikjer na svetlo, ki pošiljajo druge ljudi v boj, sami pa se skrivajo za hrbet drugih? Ali so to može?

Po nekaterih slučajnostih, ki so pa le bolj lokalnega pomena, zaključil je predsednik zborovanje, ki je trajalo čez 3 ure.

Po zborovanju nas je izborna pogostil gostoljubni nadučitelj goriški g. Žagar, ki je ta dan obhajal svoj god, dvajsetletnico bivanja na Gorici in desetletnico nadučiteljevanja. Da so se govorile razne napitnice, prepevale lepe naše pesmice itd. ni treba omeniti, kar je to itak ob takih prilikah običajno.

Tako smo združili koristno z veselimi in zabavnimi.

Dobili smo tudi nekaj pismenih pozdravov in iz Velike doline na Hrvaškem brzojavko, v kateri dva na splavu se nahajajo prijatelja šole in učiteljstva — Praznik in Petrin — obžalujeta, da ne moreta biti navzoča. Z veseljem opazujemo, da kolikor bolj nas napadajo sovražni listi, toliko več prijateljev dobivamo v — ljudstvu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. junija.

— Kmetijske družbe kranjske občni zbor bode v četrtek, dne 20. junija 1901. ob pol 9. uri dopoldne v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Vspored: 1. Predsednik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1899. in 1900, 3. Predložitev družbenega računa za leta 1899 in 1900. in proračuna za leto 1901. (Račun in proračun se dološljeta gg. družabnikom še o pravem času). 4. Volitev družbenega predsednika namesto po pravih izstopivšega g. cesarskega svetnika Ivana Murnika. 5. Volitev štirih odborov v glavni odbor namesto gg. Josipa Šiške, ravnatelja knezoškofijske pisarne v Ljubljani, barona Henrika Lazarinija, graščaka v Smledniku, dr. Tom. Romiha, učitelja na meščanski šoli itd. v Krškem, ter Vilijema Rohrmanna, pristava dež. kmetijske šole na Grmu. 6. Poročila in predlogi odborov. 7. Poročila in predlogi podružnic. 8. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov. Čuje se o nekih skrivnostnih pripravah mej klerikalci za ta občni zbor, in zato priporočamo in nujno prosimo somišljenike, naj se ob obč. zbora v čim večjem številu udeležijo. Za mesto predsednika, ki je v sled izstopa ces. svet. Murnika izpraznjeno, se kandiduje deželni glavar Oton pl. Detela, na mesto škofovega kancelarja Šiške pa držav. poslanec Pogačnik.

— Klub deželnih poslancev napredne narodne stranke je danes v smialu svojega statuta, da se volita načelnik in njegov namestnik samo za jedno leto, volil novega načelnika. Izvoljen je bil načelnikom posl. Grasselli, njegovim namestnikom posl. dr. Majaron.

— Deželni zbor istrski. Slovenski in hrvaški deželni poslanci istrski tudi letos ne pojdejo v deželni zbor. Mi se z abstinenco ne moremo sprijazniti. Z zadovoljstvom konstatujemo, da se je tudi spletsko „Jedinstvo“ z vso odločnostjo izreklo zoper abstinenco; kar navaja „Jedinstvo“ zoper to taktiko, je vse od konca do kraja resnično in neovrženo — ali pa bo tudi kaj izdalo, je drugo vprašanje!

— Naše vojaštvo in narodna napredna stranka. „Gorici“, ki je glasilo dr. Gregorčiča, gre zasluga za najnovejšo iznajdbo v strojnici naše politike! „Tudi naše vojaštvo se je začelo zanimati za naše javne razmere“, piše „Gorica“, in ponosno pravi, „da se vrli naši slovenski fantje pri vojakih ne strinjajo“ z načinom, kako nastopa „narodna napredna“ klika na škodo naše svete narodne stvari. Raca na vodi! sedaj smo pa obsojeni, da si kar pomagati več ne moremo! No, pa čujmo najprej obsojbo vrliga slovenskega rekruta. Ta najnovejši slovenski državnik piše tako le: „Zgrazati se mora vsakdo, tudi ako ni prištaš katoliško narodne stranke, nad podlostjo teh „naprednjaskih“ glav. Podlosti te — „inteligentne“ stranke so pač že tolike, da bi se jih morala sramovati tudi že politična svojata. In ti ljudje se imenujejo — narodno napredne? Da, napredni so, — a napredujejo le v lopovščinah. Tu je polje njihovega delovanja. Njihova „napredna“ — „inteligentna“ glasila so pač le za njihove vrste „inteligenco“, kajti želodec normalnega človeka pač ne prebavi kaj tacega. Stranka, katera sega po tacih sredstvih, da uniči svojega nasprotnika, pač ni liberalna. Pfuj! Taka liberalnost! Sramotenje in kraja časti poštenim ljudem spada v področje — lumpov. Gorjé pa ljudstvu, ako jih boče poslušalo! V par sto letih bode le še zgodovina vedela povedati, da so nekaj živeli Slovenci. Smili se mi ubogo ljudstvo in je tudi v resnici pomilovanja vredno, ker je — seveda in hvala Bogu ne še vse — zaslepljeno, da ne vidi, kam drvi. In ti ljudje, fakični zavezniki vseh mogočih naših smrtnih sovražnikov,

imajo še pogum in se imenujejo prijatelje naroda? Ti, ki računajo od navadnega pisma 2 K 15 vin. in 30 vin., da prečitajo jedno dopisnico!! Ti so prijatelji ljudstva? No, če se sedaj ljudstvu ne odpró oči, potem je več ko slepo in usoda mu je zapečatená! — Da bi ljudstvo ne spregledalo, pa urno udrihajo po duhovščini, da bi tako zamašili ljudstvu pojme in obrnili njega pozornost proč od pravih ljudskih pijavk. Seveda naša narodna duhovščina ima velik ugled in uživa spoštovanje pri ljudstvu, katero tudi zasluži. To vedo tudi „liberalci“. Vedó pa dobro, da dokler ne pripravijo duhovščine ob ugled pri ljudstvu, so oni ničla. Zato porablja različna sredstva in bodisi še tako podla, da bi le dosegli svoj namen. Ker vedo, da je duhovnik od te strani najbolj občutljiv, zato so od te strani začeli. A te gonje mora biti tudi po naravi kmalu konec; kajti kdor ima oči za resnico, lahko izpriča, da se o naši duhovščini v splošnem kaj tacega govoriti ne more. Zato bode mera tudi kmalu polna, „inteligencia“ pa ostane zaznamovana za vse čase.“ Dasi diši to pismice tako, kakor, da je je pisal slovenski kaplan, vendar hočemo iz kolegijalnosti verjeti prijateljici „Gorici“, da je res pisal pristen, slovenski rekrut slovensko „inteligenco“ poteptal je v prah, kakor potep-tajo v blato indijski sloni obsojenega morilca! „Inteligencia“ je sedaj končana, ali škoda bi bilo, če bi vrli dečko pri „Gorici“ ob službo prišel. Saj mu slavno uredništvo lahko odkaže kako drugo nalogo. Kako zanimiva bi bila na pismu razprava z napisom: „Misli vrliga slovenskega rekruta o Kantovi filozofiji.“ Da bi mož Kanta s tisto lahkoto uničil, kakor je sedaj uničil narodno-napredno slovensko „inteligenco“, ni dvojbe. Torej le čvrsto naprej!

— Iz seje o. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega. O redni seji, ki se je vršila 29. maja t. l., se poroča sledeče: Ker je člen mestnega šolskega sveta, gosp. šolski vodja Fr. Raktelj odstopil, se je sklenilo, da izvoli učiteljski zbor novega člana, odstopivšemu dolgoletnemu členu g. Raktelju pa se je izrekla zahvala za njegovo vestno zastopanje učiteljstva. Gđ. Jakobini Naglasovi se je priznala prva službena starostna ter lokalna doklada. Takisto se je priznala gđ. Agnezi Zupanovi četrta službena starostna ter lokalna doklada. Rešili sta se tudi prošnji nekega mestnega nadučitelja in mestnega učitelja za denarno podporo. Dalje se je določil dan okrajne učiteljske konference. Rešila se je zadeva kateheta g. M. Šarabona in posvetovalo glede revidiranja računov I, II. in III. stopnje in učnega načrta za ljudske šole. Nadalje se je sprejel terno prosilcev za nadučiteljsko mesto na novoustanovljeni III. mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani ter so se sprejele tri terne za štiri učiteljska mesta na isti ljubljanski šoli. Na to je predsednik zaključil sejo.

— Izlet društva „Pravnik“ na Primorsko. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu izvršil se je izlet društva „Pravnik“ na Opčino in Prosek jako sijajno. Južna železnica pripravila je uljudno izletnikom poseben vagon. Na postaji Opčina pričakovalo je veliko ljudstva izletnike, katere je v imenu primorskih Slovencev pozdravil g. poslanec Ivan Goriup. Pevsko društvo „Zvon“ zapelo je prekrasen pozdrav prisilcem, katere je potem sprémilo, koračnice pevajoč, v vas Opčino, kjer je bil v lepem salonu pripravljen za izletnike zajuterk. Že tukaj se je razvila krasna zabava med vsemi došlimi iz raznih krajev slovenske domovine. Petje društva „Zvon“ pod vodstvom gospoda učitelja Ferluge prese-netilo je vse izletnike, kateri so se po zajuterku podali k „Obelisku“ pri Opčini, od koder se uživa najkrasnejši razgled na morj. Vreme bilo je od tačas naprej skrajno ugodno, ker je pihljal dobrodelen veter. Peš podali so se od tu vsi izletniki po takokozvanem „Štefanijinem potu“, vsi navdušeni od prekrasnega razgleda po morju proti prekrasni vasi Prosek, kjer jih je pričakovalo nebrojno občinstva in pevsko društvo „Hajdrih“ pri gostilniških prostorih g. Lukše. Pri banketu, katerega se je udeležilo jako veliko najodličnejših rodoljubov, pelo je društvo „Hajdrih“ krasne slovanske pesmi. Med napitnicami omeniti je sosebno one gosp. dr. Ferjančiča, podpredsednika društva „Pravnik“, g. dr. Tavčarja prekrasno napitnico starosti in prvaku primorakih Slovencev, dičnemu vitezu gosp.

Ivanu Nabergoju, g. c. kr. svet. tajnika Kavčnika g. dr. Majarona, g. dr. Trillerja g. dr. Rybša ter prekrasnega odgovora preč. gosp. Ivana Nabergorja itd. itd. Banket trajal je od 2 do 4. ure, in so se potem izletniki razšli deloma v Miramar, večina pa v Trst, od koder so se vrnili z večernimi vlaki v Ljubljano. Ta izlet ostal bo vsem v najlepšem spominu in to posebno radi tega, ker se je vsakdo prepričal, kako vzbujena je na obalah adrijskega morja narodna zavest, in da ima tam na kraških tleh skoraj vsaka vas svoje posebno pevsko društvo. 16. junij tek. l. bil je pravi praznik za društvo „Pravnik“, katero je bilo jako častno zastopano, kajti našli smo pri banketu 26 doktorjev prava, veliko c. kr. sodnih svetnikov, notarjev, svet. tajnikov, pristavov itd. ter precej poznanih narodnih rodbin in družih prijateljev ter prijateljic družva „Pravnik“.

— Konkurentinja državnega pravdnika. Neka brumna duša je našo zadnjo notico o gospe Marije Druškovičeve veliki sveči v oni številki „Naroda“, ki dobaja v gostilno „pri Sokolu“, konfiscirala na ta način, da je dotično notico izstrigla. Tako pristrojeno „Narod“ pa gostom ni ugajal, in so se proti temu načinu privatne cenzure prav krepko zavarovali. Radovedni smo, če bode tudi današnja številka zapadla privatni cenzuri „brumne duše“.

— Hujskanje ljudstva zoper učitelstvo se vodi popolnoma sistematično in se porabi vsaka najmanjša še tako nedolžna stvar, da se nevedna masa maščuje zoper šolo in učitelje. Nekateri duhovniki znajo to res mojstrsko. Evo vzgleda, kako delajo! Mladi, za svoj poklic vneti učitelj gospod Grmek je peljal svoje učence iz oddaljenega št. Lenarta v Ljubljano. Napravil je ta izlet, da bi si otroci razširili obzorje. Za učitelja je tak izlet velika žrtev. A kako so mu klerikalci to žrtev poplačali? Raznesli so glas, da je učitelj vse otroke vpisal v krivo vero, in da so morali otroci zategadelj v Ljubljano, da jih je škof zopet sprejel v katoliško cerkev.

— Bohinjska železnica. V Jesenicah na Gorenjskem bodo v nedeljo z veliko slavnostjo poslavili začetek dela za zgradbo druge železnice v Trst. V soboto se je začelo z odkupovanjem tistih zemljišč, koder bo tekla železnica. Priporočali bi ljudem, naj se pri odkupovanju, če je le količkaj mogoče iz lepa poravnajo, kajti razlastitveno postopanje ni kmetu nikoli v korist. Tudi v Bohinju se že delajo priprave za zgradbo. Včeraj je erar kupil nekdanj Zupančičevo pošto, poslopje, ki ima kachi 10 sob, kjer bo stavbinski urad. Priporočamo ljudem, naj gredo podjetju na roko, kolikor mogoče. Vsak naj sicer varuje vse opravičene svoje interese, ali sitnosti naj se nikar ne stresajo.

— Občinski odbor v Jesenicah na Gorenjskem je v svoji seji dne 16. t. m. podelil častno občanstvo državnemu in deželnemu poslancu, g. baronu Schweglu in deželnemu poslancu ter ravnatelju kranjske industrijalne družbe g. Karolu Luckmannu, in sicer v priznanje zaslug, ki sta si jih pridobila za novo železnico, ki bo za vso Gorenjsko največjega pomena, zadnje imenovanega gospoda pa tudi kot ustanovitelja velikih industrijalnih podjetij na Jesenicah in v Javorniku, katera blagodejno vplivajo na razvoj ne samo Jesenic in Javornika, ampak tudi na vso okolico.

— Promocija. Na vseučilišču v Inomestu je bil 15. t. m. promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Miroslav Škofic iz Metlike. Čestitamo!

— G. Naval-Pogačnik, član dvorne opere na Dunaju, je imenovan komornim pevcem. Naš rojak je pri dvorni operi šele od leta 1898. ter si je kot lirski tenor že v toli kratkem času pridobil največji ugled in vse simpatije širšega občinstva in najuplivnejših krogov.

— Preložena dirka. Za včeraj naznanjena dirka se je morala vsled skrajno neugodnega vremena preložiti na prihodnjo nedeljo, dne 23. junija. Spored ostane nespremenjen. Že kupljene vstopnice naj se ne vračajo ker ostanejo veljavne za prihodnjo dirko.

— Kamniško učiteljsko društvo bode imelo dne 20. junija t. l. ob pol 11. uri dopoldne v šolskem poslopju v Domžalah občni zbor po običajnem dnevnem redu.

— Pevo in tamburaši „Delavskega bralnega društva“ v Idriji napravijo dne 29. t. m. izlet v Postojno. Popoldan prirede

ob 4. uri koncert v gostilni g. Fran Remca s petjem in tamburanjem.

— Požar v Radečah. Dne 15. t. m. je sredi trga zgorela hiša J. Mavrina in provzročila veliko strahu, ker so bili ljudje v prvem spanju, ko je začelo goreti. Izdatnemu dežju in nekaterim neustrašenim gasilcem se je posrečilo omejiti ogenj, ki bi bil lahko naredil veliko škode, ker so hiše zelo na kupu. Pri ognju smo opazili, da je bilo veliko nereda pri gašenju, in bi bilo želeli, da bi se Radečani bolj brigali za prepotrebno gasilno društvo in njegove vaje. Tudi gasilna orodja so nedostatna in priporočamo društvu vsem zavarovalnicam zoper ogenj v izdatno podporo. Mavrin je bil zavarovan pri „Donau“ za 3000 K.

— Pri streljanju s topli ponesrečil je sv. rešnjega telesa dan v Kranju cestni pometar Anton Hudobivnik. Ker se je topič prezgodaj sprožil, je bil H. tako hudo opaljen, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico v Ljubljani, kjer je umrl vsled opeklin.

— Izkopine v Lajhu. Dne 12. t. m. je začel gospod J. Szombathy, kustos dvornega prirodopisnega muzeja na Dunaju, kopati v Lajhu, na občinskem pašniku, poleg zemljišča, na katerem je gosp. T. Pavšlar pred dvema letoma izkopal lepe (tudi zlate) nakrasnice iz VI. stoletja po Kr., torej iz dobe, ko so se Slovenci naselili na Kranjskem. Podobne najdbe so se našle na Koroškem in po južni Nemčiji, v bogatih, knežjih grobih. Pod okrajno cesto bo kopal deželni muzej za zbirko v Rudolfinu. Kolikor se more sklepati iz dosedanjega prekopanja, je prostor v Lajhu med kokiško mlinsko strugo in Savo ob okrajni cesti prostrano grobišče. Kostnjak leži tik kostnjaka. Dolej so jih izkopali sedem, dvema so zopet na sledu. Mrtvece so polagali v oni davni dobi prav plitvo. Najglobkejša gomila je merila 155 m, druge so bile globoke le po 1 m do 120 m, kar se more imenovati z ozirom na današnje od takrat gotovo že mnogo izvišano in nasuto površje gotovo zelo nisko. Kostni so večinoma močno segniti. Dolej se je našel železen nožič, koščen glavnik in več preprostih bronastih uhanov.

— Zaupnice g. dr. Preskerju sklenile so nadalje sledeče občine ormoškega okraja; Vičanci, Vodranci Šardinj, Kog, sv. Miklavž in Hermanci. Dotično resolucijo vposlale so se c. kr. dež. nadsodišču v Gradec. Občina Vodranci imenovala je g. sodnika častnim članom.

— Blamirani tožitelj. Danes imela bi se pred pototnim sodiščem v Celju vršiti obravnava o tožbi šmarskega okr. sodnika Wagnerja proti juristu Zabukovšku zaradi žaljenja časti potom „Domovine“. Tožitelj sodnik Wagner je v soboto nena doma in brezpogojno umaknil svojo tožbo. Govori se, da se na podlagi aktov začne proti Wagnerju disciplinarna preiskava.

— „Narodni dom“ v Trstu. Dne 30. junija bo v prostorih „Slovanske čitalnice“ v Trstu ustanovni občni zbor društva „Narodni dom v Trstu“, katero društvo ima namen, zgraditi v Trstu „Narodni dom“. Tržaška posojilnica in hranilnica je nakupila v to svrhu že krasen prostor sredi mesta, a za zgradbo primerne poslopja je treba jako mnogo denarja. Ta denar hoče nabrati novo društvo. Ustanovniki postanejo tisti, ki darujejo društvu 200 kron. Kdor hoče, da se mu denar obrestuje in amortizira, naj vzame delež za 200 kron. Društveni plačujejo po 24. 12 ali 6 kron na leto, sprejemajo se pa tudi darila, tudi najmanjši doneski so dobro došli. Ustanovniki, deleže, letne doneske in darove sprejema začasni blagajnik g. dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu.

— Trasiranje za novo državno železniško zvezo s Trstom se vrši zdaj na progi Gorica-Opčina-Trst. V kratkem bode komisijski obhod v svrhu, da se določijo natančno nekatere podrobnosti glede postajališč, čuvalnic itd.

— Meščanske godbe koncert, ki je bil v soboto na Ferlinčevem pokritem vrtu, nas je prav prijetno iznenadil, kakor tudi navzlic skrajno neugodnemu vremenu precej obilno došlo občinstvo. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da je godba, ki je zdaj zopet pod vodstvom gosp. kapelnika Beniška, imela prav srečen in časten nastop. To storimo temraje, ker smo nedavno tega priobčili precej strogo sodbo o nedostatkih, ki so se bili vrinili in smo jih

ostro grajali, kar smo storili le z dobrim namenom, da se odpravijo. Tista nesrečna nemška „zvezda“, ki je nekaj časa sijala nad našo meščansko godbo, ji pač ni bila rešilna „zvezda“, nasprotno, bati se je bilo prav resno, da jo zapelje popolnoma s pravega pota. Odbor je storil le prav, da se je rešil te varljive „zvezde“ ter ji privoščil, da naprej uživa zasluženi pokoj. — Nastop godbe je bil, kakor rečeno, v soboto prav srečen. Vse točke bogatega in dobro zastavljenega vspeha so se izvajale dovršeno dobro (v harmoniji) in so vzbujale živo priznanje občinstva. Ko se godba še spopolni z nekaterimi pričakovanimi novimi silami, da bode zopet nastopala tudi kot orkester na lok kakor v prejšnji boljši svoji dobi, ne dvomimo, da bode zadoščala v vsakem oziru opravičenim zahtevam. Za nastopanje v odprtih vrtnih prostorih pa zadošča popolnoma tudi zdaj, ako se bode strogo gledalo na neobhodno potrebno disciplino, o tem nas je prepričal sobotni koncert. Naši gostilničarji, ki imajo pripravne vrtove za koncerte, naj se prav pridno poslužujejo godbe, da bode mogla ob vsestranski podpori občinstva krepko napredovati. Odborova skrb pa bode, da prepreči vsak pojav nediscipliniranosti, da bi kak posameznik kvaril splošni dobri utsek ali pa škodoval ugledu godbe.

— Porotne obravnave. V soboto se je vršila pri tukajšnjem porotnem sodišču obravnava proti 32 let staremu posestniku Francetu Soršku iz Gorenjevsi, katerega je državno pravdnistvo tožilo zaradi hudodelstva zažiga in hudodelstva obrekovanja. V noči od 22. na 23. aprila vplamenela je šupa Franceta Volčiča vulgo Sorška v Gorenjevsi; ogenj zanesel se je po lahki burji še na bližnji kozolec in kmalu je vse popolnoma zgorelo. V šupi ležal je delavec Ivan Marn, ki bi se bil v ognju kmalu ponesrečil. Po požaru povzročena škoda znaša 2950 K, zavarovalnina pa le 1000 K. Po orožniških poizvedbah letel je na obtoženca sum, da je on zažgal šupo, ker je bil baje z Volčičem v neprijateljskih razmerah. — Vendar se pri obravnavi krivda Sorškova ni mogla neovržno dokazati in je bil torej obtoženec zaradi hudodelstva zažiga z 10 glasi proti 2 glasom od obtožbe oproščen. Pač pa je bil Soršek soglasno krivim spoznan hudodelstva obrekovanja, ker je pri svojem zaslisanju pred c. kr. okrajnim sodiščem v Škofj. Loki Petra Gabra lažljivo ovdil in obdolžil, da je leta omenjeni požar povzročil. Vsled tega bil je France Soršek v smislu § 209. kaz. zak. obsojen na pet mesecev težke ječe, poostrene s postom vsakih 14 dni. — Sto obravnavo je bila druga letošnja porotna sesija zaključena.

— Volovska dirka. Sprehajalci po Latermanovem drevoredu so imeli včeraj okolu 5. ure popoldne priliko, videti nekako čudno dirko, kakor je ni videti vsak dan, in to še celo popolnoma brezplačno. O tej razburljivi dirki rogatega vola pred železniškim vlakom, ki je seveda le v počasnem tempu mogel voziti za svojim „voditeljem“, se nam poroča: Včeraj popoldne je pri izkladanju živine na južnem kolodvoru ušel ogrski vol in dirjal po Dovozi cesti na Dunajsko cesto, kjer je pri železniškem prelazu strl prečnico. Ravno takrat je privozil s kolodvora tovorni vlak in vol se je postavil pred njega in dirjal potem pred njim po progi do Viča, kjer je še le šel s tira in so ga prijeli. Trije moški so ga pripeljali v velikem spremstvu na vrh v mesto. Bil je od dirke ves vpehan in se je na cesti večkrat vlegel na tla, da si je oddahnil. Vola je neki kupil g. Štrukelj v Kolodvorskih ulicah.

— Roko zlomil si je posestnik Alojzij Grilo v Krakovskih ulicah št. 29. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Povezil je v soboto popoldne na Žabjeku posestnik F. Z. iz Iške vasi mestno ubogo Marijo Voltarjevo. Voznik je vozil naglo in ženica se mu ni mogla dovolj hitro izogniti.

— Konji splašili so se v soboto zvečer na Sv. Martina cesti Ivanu Kramarju, hlapcu pri V. Rohrmannu na Sv. Petra cesti. Konji so dirjali po Radeckega in Sv. Petra cesti na Realjevo cesto, kjer je levi konj na hodniku padel in se poškodoval. Druge nesreče ni bilo.

— Na Sv. Jakoba trgu so se v soboto ponoči stopli pivci Težakove gostilne. Policija je 4 pretepače potegnila v zapor.

— Rablaten kolesar. Mehanik G. K. je včeraj popoldne vozil po glavnem Lattermanovem drevoredu in je zadel v hlapca Franceta Majceta. Ko ga je ta opominjal, da ne sme po drevoredu voziti, snel je številko s kolesa in sunil Majceta v obraz, da mu je kožo prebil. Majce je kolesarja naznanil policiji.

— Vojaki napadli so v soboto zvečer na Dunajski cesti kurjača na južni železnici Ivana Slugo, ko se je vračal iz službe domov. Hoteli so ga preteptati. Sluga je bežal na mitnico.

— Pretep v gostilni. V soboto zvečer so se v Horvatovi gostilni na Sv. Petra cesti gostje med seboj sprli in stopli. Ključar J. G. je na glavi ranjen.

— Napadel je delavec Ferdinand K. knjigovodjo P. U., ker mu je ta rekel, da je pijan.

* Razstavljeni turne „Društva hrvatskih umetnikov“, o katerem smo poročali nedavno, kaže takoj ob začetku lep uspeh! Na prvi postaji, na Sušaku pri Reki, prodale so se naslednje slike: Bukovčev „Prolječe“ in Tišovo „Šokico“ je kupil g. L. Ossoinack, in naš slovenski mecen, g. Josip Gorup je kupil „Seljaka“ od R. Auerja. — Da li bi naši umetniki ne mogli posnemati svojih hrvatskih kolegov ter prirediti jednake razstave svojih najboljših del po slovenskih mestih, na primer v „Narodnih domih“ Brežicah, Celju, Mariboru, Novem mestu, Ptuj, kakor tudi v goriški in tržaški čitalnici? Saj so videli, koliko živega zanimanja za lepe umetnosti je bilo „pri slovenski umetniški razstavi v Ljubljani“, na katero so obmejni Slovenci iz Primorja in Štajerskega priredili dva sijajna izleta v posebnih vlakih! Malo poguma in podjetnosti, in uspeh bi bil zagotovljen! In v to je poklicano — „Slovensko umetniško društvo“. H.

* Ženo sesekal. V Bruslju je agent neke banke, Demež, umoril svojo 30letno ženo ter jo sesekal na majhne kosce. Demež in njegova soproga sta prišla pred dvema mesecema iz Verviersa v Bruselj. Prepirla in pretepla sta se vsaki dan. Od prejšnje sobote pa ni nikdo v hiši opazil gospe Demež. Redarstvo je siloma odprlo stanovanje ter našlo posamezne dele telesa v škrinjah in omarah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. junija. V Gabloncu na Češkem je bil shod zaupnikov nemške radikalne stranke. Na tem shodu se je naznanilo, da je nemški poslanec iz Štajerske, Malik, pristopil nemškoralikalni stranki, ki ima sedaj 22 poslancev, in da začne ta stranka odločen boj zoper nemškonacionalno ali ljudsko stranko, zlasti na Štajerskem.

Dunaj 17. junija. Včeraj je govoril dr. Grabmayr v Meranu. Izrazil se je jako skeptično o prihodnosti parlamenta. Usoda parlamenta se po njegovem mnenju odloči že pri budgetu. Svaril je ustanovitvi parlamentarno večino proti Nemcem in dejal, da se je Čehom s cesarjevim potovanjem dalo prezgodaj in preveliko zadoščenje.

Dunaj 17. junija. Glavni urednik uradne „Wiener Zeitung“, vladni svetnik dr. Täuber, je sinoči nagloma umrl.

Praga 17. junija. Sinoči od 8. do 11. ure je bila občna razsvetljava. Splošna sodba je, da niti Dunaj ni bil še nikdar tako čarobnosijajno razsvetljen kakor včeraj Praga. Cesar je na soareji pri grofu Osvaidu Thunu izrekel županu dr. Srbu svojo najiskrenejšo zahvalo za patrijotične izraze praškega prebivalstva. Danes je cesar odpoštoval v Litomeřice, kjer ga je pozdravil v imenu mesto dr. Funke. Od tod pojde v Ustje na Labi, kjer ni izključeno, da se zgodi kaka demonstracija proti ministru Rezeku, zvečer pa se odpelje na Dunaj.

Praga 17. junija. Okrožno sodišče v Piseku je dobilo uradno obvestilo, da je Hilsner pomiloščen in obsojen na dosmrtno ječo.

Berolin 17. junija. Včeraj je bil Bismarckov spomenik ob navzočnosti cesarja in cesarice slovesno odkrit. Bülow je imel slavnostni govor. Opazilo se je močno, da je Bülow naglašal tudi Bismarckove napake.

Izjava.)*

Vsled raznih domnevanj prisiljen izjavljam, da feljtona „Oče“, ki je bil nastavljen v petek, dne 14. t. m., v „Slov. Narodu“, nisem pisal jaz. Ob enem prosim avtorja omenjenega podlistka, da se poslužuje poslej ali svojega popolnega imena ali kacega pseudonima, da se s tem prepreči nadaljna sumničenja.

Dunaj, 15. junija 1901.

Iur. Janko Kersnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za pogorelce v Kropl. Neimenovan 10 K. Za pogorelce v Gorenjivasi. Neimenovan 10 kron.

30.000 kron je glavni dobiček **Concordia-loterije**. Opozarjamo svoje čast. čitatelje, da bode srečkanje **neprekinjeno dné 25. junija 1901.**

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. junija: Valentina Lampe, kamnosekova hči, 4 mes., Kolodvorske ulice št. 32, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 13. junija: Marija Bohinc, delavka, 22 let, kap.

Dne 14. junija: Anton Hudobivnik, kajžar, 68 let, opeklina.

Meteorološko poročilo.

Vlšina nad morjem 806,2 m. Srednji srčni tlak 756,0 mm.

Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Molnina v %
15.	8. zvečer	730,5	16,7	sr. jzhod	dež	360
16.	7. zjutraj	729,2	16,3	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	730,4	21,2	p. m. jzh.	jasno	
17.	9. zvečer	732,6	14,2	sr. jzhod	nevihta	105
	7. zjutraj	735,4	11,2	sl. vzhod	oblačno	
	2. popol.	734,1	19,6	sl. jzhod	pol. oblač.	

Srednja temperatura sobote in nedelje 20,2° in 17,2°, normale: 17,8° in 17,9°.

Dunajska borza

dne 17. junija 1901.

Skupni državni dolg v notah	98,40
Skupni državni dolg v srebru	98,05
Avstrijska zlata renta	118,10
Avstrijska krona renta 4%	95,75
Ogrska zlata renta 4%	118,15
Ogrska krona renta 4%	92,80
Avstro-ogrski bančni delnice	1872 —
Kreditne delnice	886,50
London vista	239,85
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,50
20 mark	23,60
80 frankov	19,06
Italijanski bankovci	90,90
C. kr. cekini	11,32

Zahvala.

Za izkazano sožalje, darovane vence, sočutne nagrobnice in udeležbo pri pogrebu svojega brata, svaka in strica

Oroslava Repousch-a

rudniškega blagajnika v Hrastniku izrekajo najpriskrnejšo zahvalo

(1290) žalujoči sorodniki.

Ljubljana, dné 14. junija 1901.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Komí

kateri je popolnoma zmožen v vseh strokah trgovine mešanega blaga in deželnih pridelkov, dober prodajalec, **vsprejme se** v večjo trgovino na **Dolenjskem** pod dobrimi pogoji. Isti mora biti vsaj 24 let star. — Istotam se vsprejme

učenec

za isto stroko, kateri ima veselje do kupčije in primerno šolsko izobrazbo ter ni manj ko 14 let star. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravištvu „Slov. Naroda“ pod šifro **B. C.** (1256—3)

Vrtnar

srednje starosti, oženjen, **išče službe.** Izkušen je vrtnarstva in poljedelstva ter zmožen slovenskega in nemškega jezika. Dobra spričevala so na razpolago. (1267—3)
Kdo? pove upravištvu „Slov. Naroda“.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. ž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart Krope. Ob 10. uri po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Príhod v Ljubljano** j. ž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseaa, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznya, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osebni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznya, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10 uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Príhod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrta leta 2 K 30 h. 31

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Stanovanje

z dvema sobama ali z eno sobo s kuhinjo in predsobo se išče s 1. avgustom t. l.

Več pove upravištvu „Slovenskega Naroda“.

(1291—1)

Jožef Perhauc

v Ljubljani, Dunajska cesta 6

c. kr. koncesionirana

pisarna za promet posestev

se priporoča

za izvršitev nakupov in prodaj graščin, v deželni deski vpisanih posestev, tovarniških etablisementov, mestnih, najemniških in rodbinskih hiš, vil in realitet vsake vrste. Istotam je tudi koncesionirana pisarna za informacije. (586—6)

Zavarovalna družba

išče za Ljubljano

sposobnega

„glavnega zastopnika“

Ponudbe pod „glavni zastopnik“ na upravištvu „Slov. Naroda“.

(1292)

Prodaja posestva.

Oskrbništvo **Karle Brilej-eve** konkurzne mase proda v konkurzno maso spadajoča v sodnem okraju Vrhiškem ležeča posestva iz proste roke in sicer v sledečih kosih:

I.) vlož. št. 85 kat. obč. Novavrhnikarja izvzemši pod II., III. in IV. navedene parcele tedaj obstoječo iz

a) parcele št. 35 (hiša št. 99 na Vrhniki, v dobrem stanju, popolnoma opravljena za trgovino z mešanim blagom na jako ugodnem prostoru sredi trga in magacinsko poslopje s kolnico in hlevom),

b) pašne parcele št. 787/21,

c) deleža v Logaškem gozdu, to je iz gozdnih parcel št. 1331/285 in 1331/347 kat. obč. Cerkovska vas in k temu posestvu spadajočem deležu, vpisanem k vlož. št. 193 kat. obč. Cerkovska vas;

II.) gozdno parcelo št. 402/5 uloge št. 85 kat. obč. Novavrhnikarja »Raskovec«;

III.) gozdni parceli št. 399/100 in 787/22 uloge št. 85 kat. obč. Novavrhnikarja »Slemenec«;

IV.) menjavke št. 2651, 2652 in 2653 uloge št. 85 kat. obč. Novavrhnikarja solastne po enakih delih s posestvi vlož. št. 146 kat. obč. Novavrhnikarja in št. 240 kat. obč. Blatnabrezovca;

V.) ulogo št. 195 kat. obč. Verd obstoječo samo iz njive št. 662;

VI.) ulogo št. 599 kat. obč. Blatnabrezovca obstoječo iz parcel št. 2600/1, 2600/2 in 2600/3 »na mahu« z bajto.

Ponudniki morajo vložiti svoje ponudbe ali za vse nepremičnine skupaj ali pa za posamezne kose navedene pod I., II., III., IV., V. in VI. do **10. julija 1901** pri konkurznem oskrbniku in priložiti 10% varščino (vadium); ponudniki ostanejo s svojimi ponudbami zavezani do 20. julija 1901.

Zemljiškoknjižni ekstrakt, cenilni zapisnik in prodajni pogoji leže na razpolago pri podpisnem oskrbniku in se podvrže vsak ponudnik z uložitvijo svoje ponudbe določbam prodajnih pogojev.

V Ljubljani, 14. junija 1901.

Dr. Ferdinand Eger

kot oskrbnik konkurzne mase Karoline Brilej.

(1286—2)

Velika zaloga

(101—46)

Styria-, franco-
skih Peugeot,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti cení, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Popravila sprejemajo se v prodajnici in v delavnici.

Predzadnji teden!

Concordia-srečke
à 1 krono

Glavni dobiček
kron **30.000** vrednosti.
priporoča (1083—13)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani.

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4¹/₂% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(40—25)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Usojam se uljudno obveščati, da prepuščam s **15. junijem t. l.** svoje

zastopstvo za mesto Ljubljano in deželo

gospodu **Fr. Seunigu v Ljubljani**

Vegove ulice št. 6.

Zaloga mojih izdelkov se nahaja v Vegovih ulicah št. 6 poleg realke

ter vabim uljudno, da se gospodu **Seunig-u** pod omenjenim naslovom blagohotno pošiljajo cenjena naročila.

Samo ob sebi se razume, da bode moja glavna naloga, kakor do zdaj, tudi v prihodnje cenjene odjemalce popolnoma zadovoljiti s priznano izbornostjo mojih izdelkov, kakor tudi v vsakem oziru najboljšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Vinko Majdič

posestnik valjičnega mlina v Kranji.

(1282—2)